

KERK OF GEMEENTE?

Als je een christen op zondagochtend vraagt: “Waar ga jij naar toe?” is de kans groot dat hij zal zeggen: “Ik ga naar de kerk”, ongeacht van welke denominatie hij is. Weten ze wel waar ze het over hebben? Mensen die naar de kerk gaan zijn er vanzelfsprekend van overtuigd dat ze daarmee aan een Bijbelse opdracht voldoen. Maar waar kunnen wij lezen dat wij op zondag naar de kerk moeten gaan? In Hebr. 10:25 lezen wij weliswaar dat wij onze eigen bijeenkomsten niet moeten verzuimen, maar daar staat echt niet bij dat die in een kerk en op zondag zouden plaats vinden. Dat kan ook niet want we zullen straks zien dat het over huissamenkomsten gaat.

Kyriakon:

Door de meeste taalwetenschappers wordt aangenomen dat het woord ‘kerk’ komt van het Griekse woord kyriakon = behorende tot de Heer/hetgeen van de Heer is. Het cruciale zelfstandige naamwoord ontbreekt weliswaar, namelijk: ‘het gebouw’. Toch was het zo ingeburgerd dat iedereen wist wat er mee bedoeld werd. Het is ongeveer vergelijkbaar met ‘patat met’ waar eveneens het zelfstandige naamwoord ontbreekt en toch weet iedereen dat er frietsaus mee bedoeld wordt.

Er zijn 2 voorbeelden te vinden waar het woord Kyriakon met zelfstandige naamwoorden gebruikt wordt:

1. kyriakon deipnon = maaltijd des Heeren (Matt.26:26 en 1Kor.11:20).

2. kyriakon hemera = de dag des Heeren (Opb.1:10).

Maar juist het woord ‘kyriakon oikos’= het huis des Heren komen wij niet tegen in de Bijbel.

Oorsprong:

Vanaf de 3e eeuw werd kyriakon toegepast als algemeen gebruik voor het gebouw als een soort christelijke versie van de tempel.

Het woord kyriakos wat Paulus verscheidende keren gebruikte komen we niet één keer in combinatie met het ‘huis van God’ tegen in de Bijbel!

En toch werd vanaf de 3e eeuw het woord ‘kerk’ de belichaming van de institutionele kerk. Helaas ging het een andere kant op dan Jezus en Zijn discipelen voor ogen hadden, en werden de eerste basilieken gebouwd.

Gelovige Joden en de gelovigen uit de heidenen kwamen aanvankelijk in hun privéwoningen bij elkaar als huisgemeente. Terwijl zij op de Sabbat naar de Synagoge (en dat is geen joodse kerk...) gingen voor het lezen van de Thora en de geschriften (Hand.15:21).

Toen de gelovigen uit de heidenen zich los maakten van hun Joodse roots, werden de eerste kerken gebouwd en werd het kerkgebouw het kenmerk van de kerk zelf. Het organisme werd een organisatie. En helaas is daardoor de oorspronkelijke betekenis van de Nieuwtestamentische gemeente steeds meer naar de achtergrond verdwenen.

De gemeente, zoals God die bedoeld heeft, is als een gezin bestaande uit broers en zussen. Kinderen van één Vader. Niet een geregistreerd kerkgenootschap. Voor God is een lidmaatschap en een gebouw niet belangrijk, maar de mensen en de onderlinge liefdesband.

Vanaf het begin is het dus de bedoeling dat de gemeente als gezin bij elkaar zou komen in huiskamers als huisgemeenten en niet in (mooie dure) kerkgebouwen.

HOE ZIT HET?

God heeft nooit gevraagd een huis voor Hem te bouwen. Zelfs de tempel was niet eens Zijn bedoeling! Het was de mens die voor Hem een huis wilde bouwen, (zoals het volk ook een koning wilde net als de omringende volken maar dat Gods bedoeling niet was!) maar God gaf daar nooit een opdracht toe (2 Sam.7:1-12). Alleen de bouw van de tabernakel en de ark was van God afkomstig.

De hemel is Mijn troon, de aarde Mijn voetbank. Hoe zouden jullie dan een huis voor mij kunnen bouwen, zegt de Eeuwige, een plaats waar Ik kan rusten? Heb Ik dit niet alles met eigen handen gemaakt? (Hand. 7:44-50)

Wij zelf zijn 'het huis' waar Hij in wil wonen. *Ons lichaam is een tempel van de Heilige Geest* (1Kor. 6:19).

Als het dus nooit Gods bedoeling is geweest een huis voor Hem te bouwen, dan is het niet verwonderlijk dat wij Kyriakon oikos ofwel het huis des Heren nergens terugvinden in de Bijbel.

Een ander woord daarentegen, dat we in dit verband wel in de Bijbel tegenkomen is 'ekklesia'. Het komt maar liefst 115 keer voor! Dat woord heeft geen betrekking op een gebouw, maar op mensen, de gelovigen, samenkomst of vergadering.

En helaas worden 'kyriakon' en 'ekklesia' als synoniemen van elkaar beschouwd, en zien wij niet meer de verschillen tussen kerk en gemeente. Ook in andere talen worden ze door elkaar gehaald.

